జంగిడీ

మారేమండ సీతారామయ్య

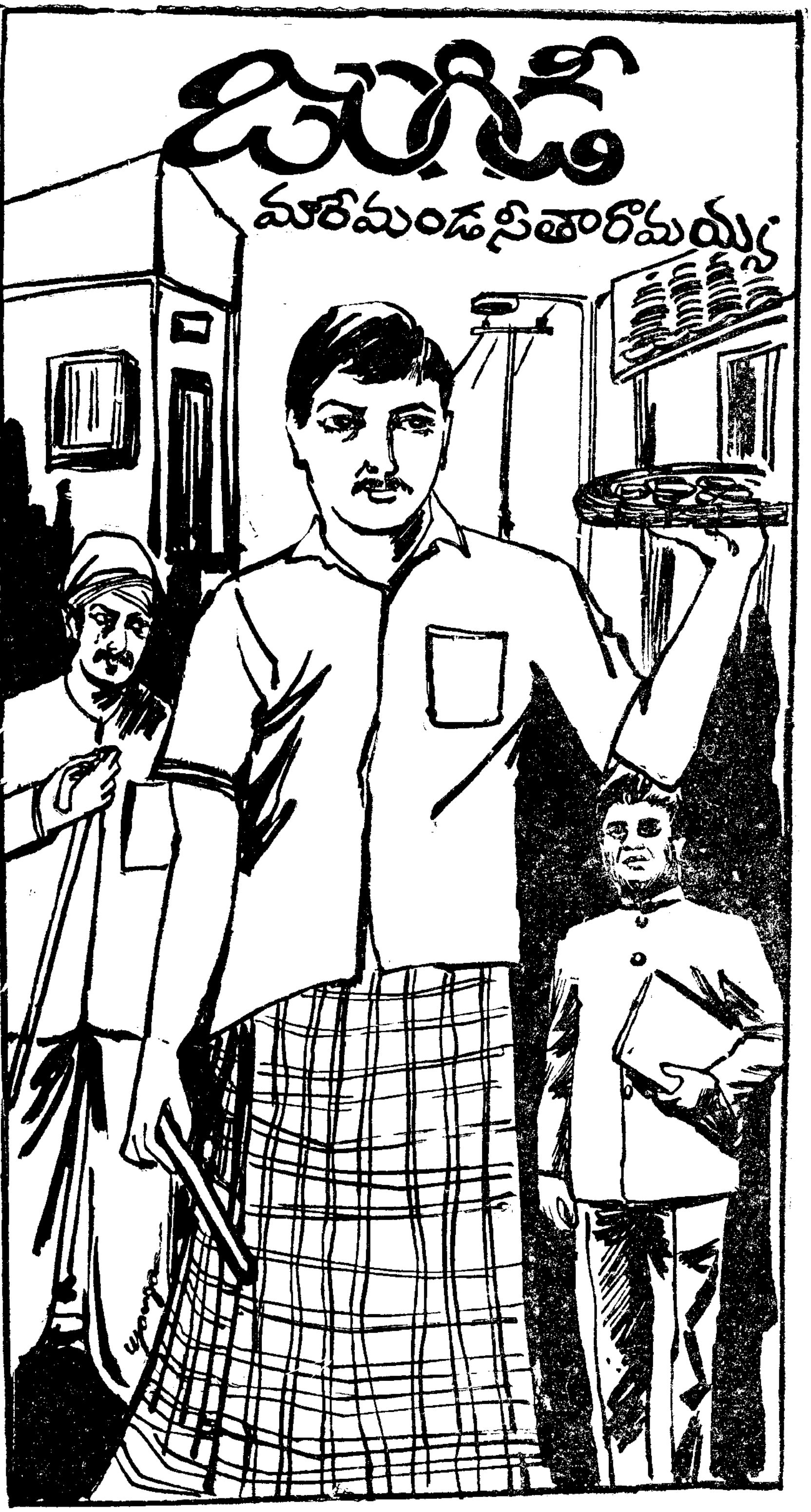

★ అందర్నీ — ఆకట్టుకునే — అతని పేరు వేలుపిళ్ళై.

అందరూ పిలిచేపేరు జంగిడీ. తంజావూరు జిల్లాలో ఓ కుగ్రామంలో పుట్టి ఆంధ్రదేశపు కోస్తాలో విస్తరిల్లుతున్న ఓ ప్రముఖ పట్నంలో పదేళ్లనించి తన స్వశక్తితో పొట్ట పోసుకుంటున్న జంగిడీ వయస్సు పేరుబట్టి అందరూ ఊహించి అంచనా వేసుకునే ఏ వలభయ్యో కాదు. బస్సుల్లో మినీస్కర్ట్సు వేసుకునే భామినీ మణుల వయస్సుల్లో సరిగ్గా సగం. అంకెల్లో చెప్పాలంటే ముచ్చటగా ఇరవై. శ్రీనాధుణ్ని ఆపాంతం అర్థం చేసుకోవాలనుకుంటే రెడ్డిరాజుల చరిత్ర సంపూర్తిగా తెలుసుకోవాలి. వెలుగువిలువ గుర్తించాలంటే చీకట్లో కళ్లు తెరవాలి. కొవ్వొత్తి ప్రజ్వరిల్లాలంటే తను కరగాలి. జంగిడీ గురించి ఒక్కక్షరం చెప్పటానికి కుప్పుస్వామి గురించి కనీసం రెండక్షరాలు చెప్పాలి.

కుప్పుస్వామి పూర్తిపేరు కుప్పుస్వామి. అందరూ పిలిచేపేరు కుప్పుస్వామి. అతని తల్లితండ్రులు పెట్టినపేరు కుప్పుస్వామి. చింతపండును చూస్తే కుప్పుస్వామిని చూడక్కర్లేదు. కుప్పుస్వామిని చూస్తే చింతపండును చూడక్కర్లేదు ఉపమాన ఉపమేయములకు పూర్తిగా అభేధం. గొప్ప 'రూపకాలంకారుడు!'

కుప్పుస్వామిది కూడా వేలుపిళ్ళై పల్లెటూరే. పదేళ్లకిందట వయస్సులో పదేళ్ళ తేడా ఉన్న ఇద్దరూ కల్సి ఓ జంగిడీ చేతోట్టి పట్టుకుని బుజంమీద చెరోతువ్వాలోట్టి ఆంధ్రదేశం వలస వచ్చారు. ఇద్దరూకల్సి వడలువండి అమ్మటం మొదలు పెట్టారు. కొంతకాలానికి ఇద్దరూ కల్సి ఓ టీ బడ్డీ తెరిచారు. ఇద్దరూ కల్సి రాత్రింబవళ్లూ కష్టపడ్డారు. ఐదేళ్లలో ఇద్దరూకల్సి స్థిరపడ్డారు. కాని ఈ స్థిరపడ్డంలో స్థానాలు మారాయి. ఇప్పుడు లాగే వేలుపిళ్ళై వంట షెడ్డులో రుబ్బురోలు దగ్గరుండి పోయాడు. కుప్పుస్వామి హోటల్లో కేషుబాక్సు దగ్గర సీలింగు ఫానుకింద జేరాడు. ఇద్దరికి దగ్గిరతనం తక్కువైంది. ఇద్దరి మధ్యా మధ్య హోల్లో సర్వర్లు చేరారు. హోటలు పెరిగింది. వాళ్లిద్దరిమధ్యా దూరం బాగా ఎక్కువైంది. మూల్గుతున్న డబ్బుతో ప్రశాంతంగా బ్రతకటానికి వీలుగా ఊరిమధ్య కుప్పుస్వామి మేడ కట్టుకున్నాడు. పశువులకొట్టు నిర్మించాడు. పశువుల్ని కొన్నాడు. అర్థాంగిని సంపాదించుకున్నాడు, పిల్లల్ని కన్నాడు, అతనిలాగే అతని పశువులు కూడా ఈని వృద్ధి పొందాయి. మూల్గే డబ్బు లేక ప్రశాంతంగా బ్రతకటానికి వీలుగా ఊరికి చివర్న ఓ గుడిసెస్వాతం వేసుకున్నాడు వేలుపిళ్ళై.

జంగిడీ

కృష్ణస్వామి — మాసిన లుంగీవారి రంగుల లుంగీలోకి దూరి వేషం మార్చాడు. వ్యాపారం మార్చాడు. హోటల్ని మరొకరికి అమ్మేసాడు. సినిమాహాలు కొన్నాడు. హోటలుతోపాటు తన పెరిగిన ఆంత స్తుకు పునాదైన వేలుపిళ్ళైని అదే జీతానికి అమ్మకానికి పెట్టాడు. కొత్తగా హోటలు కొనుక్కున్న ఆసామి వేలు పిళ్ళై వంట నైపుణ్యాన్ని కొనటానికి సిద్ధపడ్డాడు. కాని వేలుపిళ్ళై అమ్ముడు పోటానికి అంగీకరించలేదు. ఒకనాటి మిత్రుడు దగ్గర సెలవు తీసుకుని ఒక నాడు తన దేశం నుండి తెచ్చుకున్న జంగి డితో తను వేసుకున్న గుడిసె చేరాడు.

గుడిసెలో కాళ్ళు ముడుచుకుని డొక్క లోకి తన్నిపెట్టుకుని ఆకలితో బాధపడ టానికి వేలుపిళ్ళై జనపత్యాలుడిగిన వయస్సువాడు కాడు. నిండుగా కండ పుష్టి, సమృద్ధిగా సమయస్ఫూర్తి ఉన్న వాడు. చేతికి పని చెప్పాడు. వండిన వడలు జంగిడీలో పేర్చి బుజం మీదికెత్తి నోటికి పని చెప్పాడు. ఊరి మీద పడ్డాడు. గల గలా నవ్వే కొందరి నవ్వు వెల్లువ వెనుక వేడి కన్నీటి వాగు ఉంటుంది. ఉత్తర దక్షిణ ధృవాలుగా మెలిగే వ్యక్తుల మధ్య ఏదో రకమైన 'ఆకర్షణ' ఉంటుంది. కాలేజీలో చదివే ప్రతిఒక్కరూ ఉడ్‌లాండ్ హోటల్లో వేడి వేడి ఇడ్లీ తిని ఉలెన్ సూట్లలో ఊర్వశీ సెలెంట్ ఏవ్. ఏవ్‌లో పిక్చర్లు చూడలేరు. ఏవరూ చూడకుండా ఊరి చివర ఐదు పైసలకు దొరికే వడ తిని కడుపు నిండా కొళాయి నీళ్ళు పట్టించే విద్యార్థులూ ఉంటారు. ఈపై ఉపో ద్ఘాతం వేలుపిళ్ళైతో నా పరిచయానికి నాంది పలుకుతుంది.

ఫిజిక్సు లాబ్‌లోంచి మనస్సులో పేరొకున్న 'న్యూటన్సురింగ్సు' చెరిపేసు కుంటూ బయటికొచ్చాను. ఉడ్‌లాండ్ పరిసరమంతా వేడి దోశె వాసనతో ఆకలిని రగిలిస్తోంది. తప్పించుకోటానికి వడిగా నడిచాను.

'వడసార్! వడ' అతను జంగిడని నెత్తిమీదుంచుకుని అరుస్తున్నాడు.

'ఏయ్ జంగిడీ!' నేను పిలిచాను. అతను నా దగ్గరకొచ్చాడు.

'వడెంతోయ్?' అడిగాను.

'ఏంతో ఏమిటి సార్? అయిదు పైసల కొకటి వేడి సరుకు. ఎన్నివ్వమంటారు?'

'మూడియ్యి.'

అతను పొట్లం కట్టిన వడలు తీసుకుని డబ్బు కోసం జేబులో చెయ్యి పెట్టాను.

'అరే! ఏమైపోయాయి? లాబ్‌లోంచి వచ్చేప్పుడు పదిహేను పైసలుండాలిగా.' గబగబా అన్ని జేబులూ వెతికాను. చిల్లు పడ్డ జేబు వెక్కిరించింది నా మందమతిని.

'ఉంచవోయ్. మళ్ళా ఇప్పుడే వచ్చి తీసుకుంటాను.' అయిష్టంగా జంగిడీలో పొట్లం ఉంచి ఇబ్బందిగా మొహం పెట్టి, మొహమాటంగా వెనక్కి తిరిగాను.

'ఏవండోయ్ మాట.' అతను కేకేసాడు.

నాకు భయమేసింది. 'పెద్ద కొనేవాడికి మల్లే తీరిగ్గా బేరమాడి వేడుగ్గా పొట్లాలు కట్టించటమెందుకు?' అని అనటానికి వక్కులు వెనుకంజ వేసురు.

నేను వేగంగా ముందుకు నడిచాను.

'ఏవండో! నిన్నేనండి బాబూ' అతను నా వెనక పడ్డాడు.

తథ్యం! నా పరువు వేలానికి రెడీ.

'పారిపోతారేమండీ?'

'అబ్బే...ఏం లేదు. పర్సు తేవటం మర్చిపోయాను. నీసుకోకు. డబ్బులున్నా యనుకుని పొట్లాం కట్టించాను.'

అతను నవ్వాడు.

'భలేవారే. మంచి ఆకలిమీదున్నారని మీ వాలకం చెబుతోంది. డబ్బులు రేపివ్వచ్చు. తినండి.'

వడలపొట్లాం చేతులో పెట్టాడు. అతని మొహంలోకి చూసాను.

'ఆకలిబాధ నాకు తెల్సుసార్. తినండి' ఆప్యాయంగా అన్నాడు. ఎంత వెతికినా ఆ గొంతులో వ్యాపార సరళి ధ్వనించలేదు. సిన్సియార్టీ ప్రతిధ్వనిస్తోంది.

వడలు తిన్నాను. తర్వాత అడిగాను.

'నీ పేరేంటి?'

'పిల్చారుగా. జంగిడీ.'

'అదికాదు. అసలు పేరు.'

'అంతా ఏయ్ జంగిడీ అంటారు. మీరు మాత్రం జంగిడీ అని పిలిస్తే చాలు.' అనాడు పదిహేను పైసల అరువుతో ప్రారంభమైన మా స్నేహం ఊహించని వేగంతో వృద్ధిపొంది మేం ఇద్దరం తీర్చుకో లేని ఋణానుబంధం ఏర్పరిచింది. నా

"బరకగా ఉండే
పాత కాలపు
పళ్ల పొడులు
మీ చిగుళ్లకు పళ్లకు
చెరుపు చేస్తాయి...!"

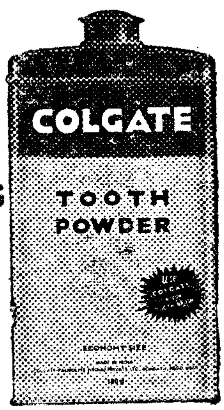

కాల్గేట్ టూత్ పౌడరుతో
మీ చిగుళ్లను, పళ్లను
కాపాడుకోండి. చెడు
శ్వాసను అరికట్టండి !

కాల్గేట్ టూత్ పౌడరుతో అధునాతన దంత సంరక్షణ పొదుపైనది—దాని చల్లని ఉల్లాసకరమైన రుచిని మీరు ఎంతో మెచ్చుకుంటారు! మీ కుటుంబం కోసం ఈ నాడే ఒక డబ్బా కొనండి!

TP.C. 20. TU

చదువు పూర్తయింది. చేసిన సేవ వల్ల వచ్చిన డిగ్రీ కామర్సు కన్సర్న్‌లో క్లర్కు ఉద్యోగమిచ్చింది. నేనిప్పుడు ఉడ్‌లాండు హోటల్లో వేడివేడి ఇడ్లీ తిని ఉడెన్ స్టాల్స్‌లో ఊర్వశి సెవెంటీ ఎమ్.ఎమ్.లో పిక్చర్లు చూడగలను. కాని జంగిడీ మాత్రం లేదు. నా పెరిగిన అంతస్తు ఇదివరకు తరచుకల్సే జంగిడీ కాలాన్ని తినేసి డబ్బును మిగులుస్తోంది.

సాయంత్రం చల్లగాలికి వరండాలో నిల్చొని దూరంగా అప్పుడే మినుకుమినుకుమంటున్న లైట్లు కాలవనీటిలో గుచ్చుతున్న వెలుగు తోరణాల్ని గమనిస్తున్నాను.

'మిమ్మల్నేనండి'

ఉలిక్కిపడి వెనక్కి తిరిగాను. ఎదురుగా జంగిడీ.

'ఓ జంగిడీ నువ్వా! దారి తప్పావే. రావా' ఆనందంగా ఆహ్వానించాను.

'ఈ మధ్య కనిపించటమే మానేసారు! ఇంక తీసుకోండి'

కుచేలుడి అటుకులు జ్ఞాపకం వచ్చాయి. ఆత్రుతగా తిన్నాను. మొదటిరోజు ఆకలి తీర్చిన ఆవడలే. ఆ రుచే.

'రెండురోజుల్నుంచి మీ దగ్గరకు రావాలని ప్రయత్నం' జంగిడీ అన్నాడు.

'ఎందుకో?'

'బాంకు లోను కావాలి.'

'నీకా?'

'కాదు. కుప్పస్వామికి.'

రెండురోజుల క్రితం కుప్పస్వామి లోనుకు పెట్టిన ప్రార్థన కాగితం గుర్తుకొచ్చింది.

'దేనికిట?!' అడిగాను.

'వ్యాపారానికి. బస్తర్‌నించి చింతపండు, కుంకుడుకాయలు తెప్పించి అమ్ముతాడట.'

'మంచి వ్యాపారమే.' మనసులో అనుకుని పైకి నవ్వేసాను.

'నవ్వకండి వ్యాపార దక్షత ఉన్నవాడు' నా మనసు జంగిడీకి తెల్సిందే కాబట్టి నా నవ్వుకు అర్థం తెల్సుకున్నాడు.

'కుప్పస్వామికెందుకు గాని నీకు లోనిస్తాను. తీసుకుని ఏదైనా వ్యాపారం చెయ్యరా.' అన్నాను.

'నాకెందుకండి? ఈ జంగిడీ నా దగ్గరున్నంతకాలం నాకేలోటు రాదు. సంపాదించి నిలవెయ్యాలనే కోర్కె నాకు లేదు.'

ఆరోజు జంగిడీ నన్ను కుప్పస్వామికి లోను ఇచ్చేట్లు ఒప్పించి మరీ ఇల్లు కదిలాడు.

తరవాత చాలాకాలందాకా జంగిడీ నాక్కనిపించలేదు.

* * *

వేసంకాలం.

ఎండలు లోకాన్ని మండించేస్తున్నాయి. అగ్నిప్రమాదాలకి, గృహదహనాలకి జడిసి ప్రజలు ప్రాణాల్ని అరచేతుల్లో పెట్టుకుని, కళ్ళల్లో ఒత్తులేసుకుని కాలం నెట్టుకొస్తున్నారు.

ఓ మిట్టమధ్యాహ్నం కబురొచ్చింది జంగిడీ గుడిసెకు నిప్పంటుకుందని.

పరిగెత్తాను.

నే వెళ్ళేసరికి జంగిడీ గుడిసె ఆర్పాలని విఫలయత్నం చేస్తున్నాడు. నేనూ కల్సాను. కాని మంటలు అప్పటికే విజృంభించాయి. ఇంతలో ఒగరుస్తూ కుప్పస్వామి పరిగెత్తుకొచ్చాడు.

'వేలుపిళ్ళై! నన్ను రక్షించు నా మేడ అంటుకోటానికి సిద్ధంగా ఉంది. నా పశువులకొట్టు తగలడిపోతుంది. నువ్వు రాకపోతే నా ఆస్తంతా మంటకలిసిపోతుంది.'

కుప్పస్వామి జంగిడీ కాళ్ళు చుట్టేసాడు.

'ఏం జరిగింది?' నేనడిగాను.

'మా పక్క వీధిలో రెండు పెంకుటిళ్ళు అంటుకున్నాయి. గాలి బాగా వీస్తోంది. కాసేపట్లో నా పశువుల కొట్టు, మేడా అంటుకుంటాయి. పిల్లలు కలవాళ్ళం. ఇద్దరం ఒకే ఊరివాళ్ళం. నన్ను అన్యాయం చెయ్యకు. నువ్వు రాకపోతే నా ఆస్తంతా సర్వనాశనం ఐపోతుంది' కుప్పస్వామి దీనంగా దిగజారిపోయాడు.

జంగిడీ తన గుడిసె కేసి చూసాడు. రక్తపురంగు మంటలు నిప్పుటంచుల నాల్కలుజాపి ఆకాశాన్ని మింగాలని ఎగిసిపడుతున్నాయి. పశ్చిమ దూసేగాలి ఎండిన కొబ్బరాకుల్ని మంటకు అందిస్తున్నాది. కాలిన ఆకుముక్కలు గాల్లో ఎగురుతున్నాయి. ఎర్రటి నిప్పురేణువులు పైకి వెళ్ళి నల్లగా మాయమవుతున్నాయి.

'ఒక్క నిమిషం ఉండు.' మాట అంటూనే చటుక్కున కాలుతున్న గుడిసెలోకి దూరి మరుక్షణంలో జంగిడీ చేతో పట్టుకుని బయటకొచ్చాడు వేలుపిళ్ళై.

జంగిడీ నిర్ణయం నా కర్థమైంది దానికి అడ్డుగా నిల్చాను నేను.

'క్షమించండి. నామీద మితిమీరిన అభిమానంచేత సృష్టించిన పరిస్థితిని మీరు గమనించటం లేదు. నేనొంటరివాడిని కాబట్టి నేనేమైనా భయంలేదు. కాని కుప్పస్వామికి, అతని ఆస్తికి ఏమీ కాకూడదు. అతనంటే నాకు మమకారం.

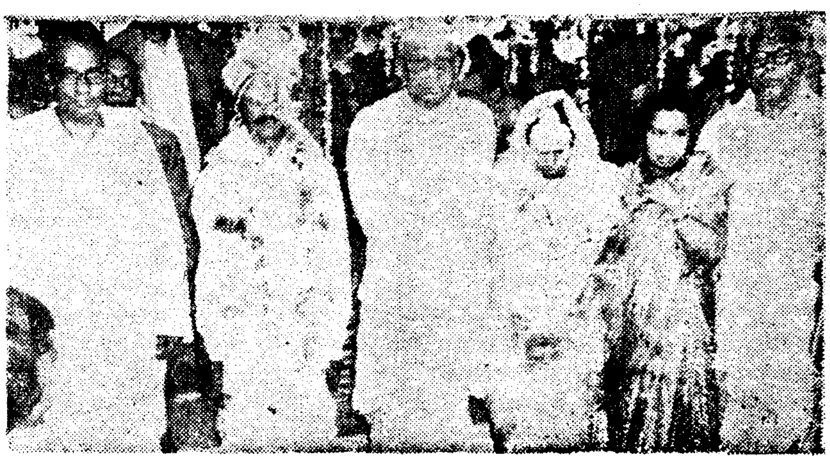

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యదర్శి శ్రీ శంకరరెడ్డి జ్యేష్ఠపుత్రిక వి. సా. విజయలక్ష్మికి, పర్గి తాలూకా కొమ్మపల్లి వాస్తవ్యులు శ్రీ ఆర్. అనంతరెడ్డి తృతీయపుత్రుడు వి. తిమ్మారెడ్డికి, ఇంచ్చి మే 24వ హైదరాబాదులోని శాసనసభ్యులనూ తన వసతిగృహంలో వివాహం జరిగింది. ఈ వివాహానికి రాష్ట్ర గవర్నర్ శ్రీ ఖండూభాయ్‌దేశాయ్ వచ్చి వధూవరులను ఆశీర్వదిస్తున్న దృశ్యం. (ఫొటో: రహీమ్)

కుప్పస్వామికి నామీద విపరీతమైన నమ్మకం. ఆ నమ్మకం పాడు చెయ్యకండి.' పరిగెట్టాడు వేలుపిళ్ళై. వెనక నడిచాడు కుప్పస్వామి.

జంగిడీ గుడిసె బూడిదైంది.

వేలుపిళ్ళై చేతి చలవవల్ల కుప్పస్వామి ఆస్తి అగ్నిపాలు కాలేదు.

'ఇక నే వెళతా కుప్పస్వామీ' ప్రక్కవీధిలో మంటలు ఆరింతరవాత వెళ్లటానికి సిద్ధపడ్డాడు వేలుపిళ్ళై.

'భలేవాడివే ఎక్కడికి వెళతావ్ ? పాపం గుడిసెకూడా అంటుకు పోయింది. భోంచేసి పోదువు కుందాంలే.'

ఆ రాత్రికి వేలుపిళ్ళై కుప్పస్వామి అతిథి అయ్యాడు. మర్నాడు అందంగా అలంకరించుకుని హాయిగా మెట్లు దిగి బయటికి వెళ్లబోతున్న కుప్పస్వామిని హాల్లో మెట్లదగ్గర ఆపి వేలుపిళ్ళై అన్నాడు.

'కుప్పస్వామి ! నాకో వందరూపాయలు అప్పిస్తే గుడిసె వేసుకుంటాను, ఓ మూడు నెలల్లో తీర్చేస్తాను.'

'అప్పేవిటోయ్. కొంచెం ఓపికపట్టు. ఇవాళో రేపో బస్తర్‌నించి సరుకొస్తుంది. రాంగనే ఇల్లే కట్టించేస్తాను. ఈలోగా ఖాళీగా కూర్చోటం నీకిష్టం ఉండదు కాబట్టి చింతపండు కొట్లో నాకు సాయంగా వుందువుగాని.'

రెండురోజులు గడిచాయి. కుప్పస్వామి

జంగిడీ

దర్శనమే గగనమై పోయింది వేలుపిళ్ళైకి. ఇంట్లో అందరూ తినగా మిగిలిన అన్నం, కొట్లో ఎవరూ చెయ్యలేక వదిలేసినపన్లు వేలుపిళ్ళై వంతయ్యాయి.

మర్నాడు సాయంత్రం తను వెళ్లిపోవటం గురించి ప్రస్తావించాడు పిళ్ళై స్వామితో.

'నీ కిక్కడేం లోటు జరుగుతుందయ్యా? పిల్లాపీచులేరు. బ్రహ్మచారివి. నాతో పాటు ఉండిపోటానికి నీ కభ్యంతర మేంటి?' తన మనసులో మాట బయటపెట్టాడు కుప్పస్వామి.

ఈ మాట పోయేటప్పుడు అమ్మోరినపుడు అని ఉంటే వేలుపిళ్ళై కథ మరోరకంగా ఉండేది. అదీకాక స్వేచ్ఛగా ఎగిరే పక్షిని పంజరంలో ఉంచి కోరినది ఇచ్చి పెంచితే ప్రాణాలకు ముప్పుండదు కాబట్టి ఆయుష్షంతా నైనా పెరుగుతుంది. కాని దాని స్వేచ్ఛను గుర్తుచేసి ఎగిరే రెక్కలను తెగేయాలనుకుంటే అది నిమిషంకూడా శాంతిగా ఉండలేదు.

'క్షమించు కుప్పస్వామి. నీ మాట పాటించలేను. నేనిప్పుడే వెళ్లిపోతాను. ఇవ్వగలిగితే గుడిసె వేసుకునేందుకు డబ్బు అప్పుగా ఇయ్యి.' వేలుపిళ్ళై ఖచ్చితంగా చెప్పేసాడు.

'నీకు తెలియందేముంది ? బస్తర్ నించి ఇంకా సరుకు రాలేదుగా !' కుప్పస్వామి కూడా తేల్చేసాడు.

'సరే. మొన్న గుడిసె తగలడి పోయినపుడు నా వెదురు జంగిడి ఒకటే బయటకు తెచ్చుకున్నా. లోపల దాచాను. అది ఇస్తే వెళ్లిపోతాను.'

'జంగిడీనా ? అరెరే అది నీదా ? ఎంత పని జరిగింది. అసలు ఈ పాలేరు వెధవలకి బొత్తిగా బుద్ధుండదోయ్ పిళ్ళై.' చాలా నొచ్చుకుంటూ అన్నాడు కుప్పస్వామి. వేలుపిళ్ళైకి ఏమీ అర్థంకాలేదు. విషయం ఏమిటన్నట్టు కుప్పస్వామి వంక ప్రశ్నార్థకంగా చూసాడు.

'ఏంలేదోయ్. నిన్న ఉలవలు బుట్ట కనిపించలేదుట. పశువులు ఆకలితో గోల చేస్తున్నాయి. సమయానికి నీ జంగిడీ అన్నావే అది కనిపించిందట, అప్పటికి. తరవాత అడిగాను 'మరచేనట్లూ' నన్ను నమ్ము పిళ్ళై. ఆ క్షణంకి జంగిడీ నీదేనని గుర్తు రాలేదు.'

'పోన్లే కుప్పస్వామి.'

'నీ హృదయం నాకు తెల్సు పిళ్ళై. పాపం జంగిడీ లేకపోతే నీకు బాధ కదూ? నిన్ను బాధపెట్టటం నాకిష్టమా ? తప్పు జరిగిందానికే నేను చాలా సిగ్గుపడుతున్నాను. ఓ పనిచెయ్యి. ఎవరిదగ్గరైనా ఓ ఐదు రూపాయలు అప్పు తీసుకుని జంగిడీ కొనుక్కో. బస్తర్‌నించి సరుకు రాంగానే ఇస్తాను. అప్పుగా కాదులే ఏం ?'

వేలుపిళ్ళై తలెత్తి వినయంగా ఉన్న మనిషిని చూట్టానికి సిగ్గుపడ్డాడు. ఏడుపొచ్చినా ఏడవలేదు. గుడ్లనించి కారుతున్న కన్నీటిని వెక్కి తుడుచుకుంటూ బయటకు నడిచాడు.

* * *

కుప్పస్వామి లోను ఇన్‌స్టాల్‌మెంటు కట్టటానికి బాంకుకు వచ్చి పిళ్ళై తన మాటలని కాదని వెళ్లిపోయిన వైనం నాకు చెప్పినది నా మాటల్లో చెప్పటంకంటే అతని మాటల్లో ఉన్నదున్నట్టు చెబితేనే ఈ కథకు అందం.

'నే నలా చెప్పి చూసానండీ వినలేదు. ఆగవయ్యా బస్తర్‌నించి సరుకొస్తుంది. రాంగానే డబ్బు ఇస్తాను ఇల్లేసుకుందువుగాని అన్నాను. వినలేదు. పోనీ ఎక్కడో ఊరిచివర వంటరిగా ఎందుకు ఇంతే

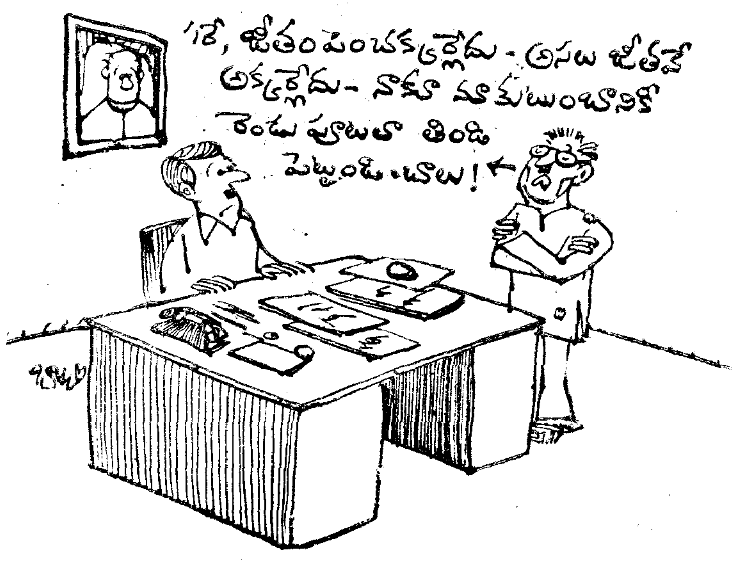

చారూ అన్నం నాతోటే తిని నా వ్యాపారాన్ని చూడవయ్యా అని అడిగాను. వింటేనా? లేదు మాస్టారు ఆ తక్కువ పాలేరుగాడు నీ జంగిడీ ఉలవలకి పెట్టి పాడుచేసాడు, నీ బతుకు నువ్వే బతుకుదువుగాని కొత్త జంగిడీ కొనుక్కో, డబ్బు ఇస్తాను అన్నా. వినిపించుకోలేదు. ఇన్నిమాట లెందుకండీ! ఇప్పుడు నామాట విన్నాడు గనకనా? అప్పుడు హోటలులు పేరానికి పెట్టు వవుడూ లేను. గుడిసె తగలబడి పోయిం తర్వాత ఇప్పుడూ లేదు. దురదృష్ట వంతుల్ని బాగుచేసేవారు, అదృష్ట వంతుల్ని చెరిపేవారు వేరే ఎవ్వరూ ఉండరు. ఏదైనా వాళ్ళ స్వహస్తాలతో చేసుకుంటారు. ఏమంటారు?'

నేను మొరిగే కుక్కలతోటి, తన్నే గాడిదలతోటి, గోతులుతీసే మనుషులతోటి మాట్లాడను, అందుకే కుప్పుస్వామి చెప్పిందంతా మౌనంగా విని మూగగా ఉండిపోయాను!

* * *

వేసవి ఉధృతం ఇంకా తగ్గుముఖం పట్టలేదు నెత్తిమీద ఎండ చురచుర మంటుంది. 'లంచ్' రీసెస్‌లో 'టిఫెను' తిని మధ్యాహ్నం డ్యూటీకి బయలుదేరాను. అయిదు నిము షాలు కాలేదు చల్లటి నీరుతాగి. అప్పుడే దాహం వేపుకు తింటోంది. సుక్కా లిక్కిడేదైనా నోటికి అందిస్తేగాని తడారి పోతున్న పెదాలు పొడిగా వెలగవు. రోడ్డు టర్నింగులో షోడాబండి ఉంది. త్వరగ అడుగులేసాను.

'షోడాసార్, చల్లని సోడా.'

ఎదురుగా షోడా బండిలో జంగిడీ

'జంగిడీ! నువ్వా?'

'అవున్సార్. నాపేరిప్పుడు జంగిడీ కాదు. షోడా. నిన్నటినించే మొదలు పెట్టాను.'

'నీపని నాకేం నచ్చలేదు...అవకాశాలు అందుబాటులో ఉన్నా కొందరు అందు కోరు.' జంగిడీ తలెత్తాడు. అతని కనుకొలకు లలో రాలి పడటానికి రెడీగా ఉన్న కన్నీరు'

అతని మమకారం నా ప్రతి అణువుని కదిల్చి వేసింది. అతన్ని అర్థం చేసుకో టానికి పిచ్చిగా అతనివంక చూసాను.

'వేడివల్ల లేకపోతేనేంసార్! చల్లటి షోడా తాగండి. దాహం తగ్గుతుంది.' ఆప్యాయంగా అన్నాడు. ఎంత వెతికినా ఆ గొంతులో వ్యాపారసరళి ధ్వనించలేదు. సిన్సియారిటీ ప్రతిధ్వనిస్తోంది.

నేను పెరిగాను. జీవితంలో బాగా ఎదిగాను. వసంతాలు వెడుతున్నాయి. ఋతువులు గడుస్తున్నాయి. ప్రపంచం వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతోంది. మరలు మనుషుల్లా పని చేస్తున్నాయి. మనుషులు మరల్లా మారుతున్నారు. ఊహించని మార్పు లొస్తున్నాయి. కాని ఆనాటి ఆ జంగిడీ నేటికి ఆనాటి లాగే ఉన్నాడు.

ఐనజ్ మూవ్‌డ్!'

ఆత్రంగా అతనిచ్చిన అమృతం చుక్క మిగలకుండా తాగేసాను.

ఇంతలో నాప్రక్కనే ఓరిక్షా ఆగింది: 'ఏయ్ షోడా! ఓటి ఇలాపట్టా' రిక్షా అడిగింది. షోడా ఓపెనరు బాటిలు తీసు కెళ్ళాడు జంగిడీ.

'ఓ పిళ్ళైనువ్వా? — ఎవరో అను కున్నాను. షోడా లమ్ముతున్నావన్నమాట. గుడ్ బాగుంది. నీకు వచ్చినవృత్తి చేపట్టావు. భేష్.' కుప్పుస్వామి రిక్షా లోంచి దిగకుండానే సోడాబుడ్డి ఖాళీచేసి ఇచ్చాడు. తృప్తిగా కారుహారనులా త్రేన్చాడు.

'అంతా బావున్నారా కుప్పుస్వామి పిల్లలూ వాళ్ళూ' వేలుపిళ్ళై అడుగు తున్నాడు.

'ఆ. ఆ. ఆ. అంతా బాగానే ఉన్నారు. నువ్వు చాలాకాలమైంది కదూ మా ఇంటి కొచ్చి. సాయంకాలం అలా ఓసారిరా. సిలెండర్ల బిజినెస్ చేద్దా మనుకుంటు న్నాను...అన్నట్టు నా దగ్గర చిల్లర ఉన్నట్టులేదు. సాయంకాలం అలా ఇంటి కొస్తావుగా. అప్పుడు అందుపైసలూ ఇచ్చేస్తాను. వస్తా.'

కుప్పుస్వామి రథం కదిలింది. ●